

Respect pentru oameni și cărți

Eleftherios G. Eleftheriadis
Psiholog M. Sc.

ÎNAINTE SĂ SE ÎNTUNECE

*Texte despre
viața cotidiană și vesnicie*

Traducere din limba greacă:

Cristian Spătărelu

EDITURA EGUMENIȚĂ

2019

Cuprins

În loc de prolog	5
Ca plajele de nisip...	6
Cărbunele...	7
Cele două pietre...	8
Mergând la moarte...	9
Lucruri permanente...	10
Nimic nu este veșnic, Omule...	11
Lupte personale...	12
Era odată un ulcior...	13
Pretextul neputinței...	14
Să mergem încă o dată...	16
În aceeași lume...	17
Ithaka...	18
Rănilor vechi...	19
Ca întunericul și ca lumina...	20
Preparatul bun...	21
Libertatea...	22
Proiecții...	23
Uitarea...	24
I-am auzit cum îți vorbeau...	26
Precum copiii...	27
Încrederea nu se câștigă...	28
Obiceiurile rele...	29
Datoria ochilor noștri...	30
Soarele Dumnezeu...	31
„Să ridice primul piatra”...	32
De ce nu mie?	33
Depărtează de la mine...	34
Sfârșitul deznădejdii...	35
Tu nu vei muri niciodată...	36

Respect pentru oameni și cărți

Vorbește!	37
Ceasul nașterii	39
Nu vă îngrijiți	40
Doar pentru cinci minute...	41
Nevoi și pretenții...	42
Nu-ți fie teamă...	43
Ceea ce uităm...	44
Fără frică...	45
Temeliile...	46
Nu te grăbi...	47
Pilda bună	48
Faruri...	49
Singur în relație...	50
Oameni toxici...	51
Discernământ...	52
Akedia...	53
Viața e făcută din clipe...	54
Nevoițele...	55
Așa sunt eu...	56
Să fii atent...	57
Ești liber?	58
Ca un mormânt...	59
E nevoie de curaj...	60
Ultima nădejde...	61
Confruntarea...	62
Suntem cu toții refugiați...	63
Viitorul care te îngrozește...	64
Toate sunt îngăduite...	65
Ce-o să zică lumea?	66
Răbdare în relație...	67
Cum să am iarăși încredere?	68
Greșelile și patimile...	69
Crezi că ai fost înțeles greșit...	70
Adevărata libertate...	72
Ai doi-trei oameni apropiati...	73
Același om...	74

Respect pentru oameni și cărți

E pentru că ai uitat...	75
Lasă-I ceva și lui Dumnezeu...	76
Lucrurile simple, cotidiene...	77
Eu am conștiință curată...	78
Sfârșitul relației...	79
Străini în aceeași casă...	80
Cum să trăiesc?...	81
Lupta împotriva patimilor...	82
Cele pe care le-ai omis...	83
Să-ți trăiești mai întâi viața...	84
Aducerea-aminte de moarte...	85
Știi ce este iadul?...	86
Tu ai bucurie în inimă?...	87
Încetează să fii gelos...	88
Dacă te simți vreodată pierdut...	89
În fiecare clipă...	90
Pentru că ai uitat de ce...	91
Să nu săvârșești adulter...	92
Soarta rea...	93
Primul pas...	94
Lasă să cadă și pe jos ceva...	95
Iluzie...	96
Lucrurile mici, cotidiene...	97
Chiar dacă ai căzut...	98
Pentru cei ce rămân în urmă...	99
Înainte de a renunța...	100
Nu ceilalți sunt de vină...	101
Să ai entuziasm în tine...	102
Ca pe tine însuți...	103
Greselile celorlalți...	105
O întrebare ipotetică...	106
Când tu dormi...	107
Pentru cei pe care-i iubești...	108
Și dacă voi eșua?	109
Fără răbdare...	110
Te pierzi...	111

Respect pentru oameni și cărți

Revino-ți!	112
Multele pofte...	113
Nărvurile și patimile rele...	114
O întrebare...	115
Ieși din ritm...	116
Puțin câte puțin...	117
Am venit să plâng împreună cu voi...	118
Crucea pe care o porți...	119
Saltul...	120
Greșești...	121
E suficient să fiu cu tine...	122
Lasă lumea să vorbească...	123
Pentru cei care te-au rănit...	124
Depart de noi...	125
Toată viața noastră...	126
Cuțitul până la os...	127
Câteva vorbe în plus...	128
După ce ușile se închid...	129
Înainte să se întunece...	130
Învață să ierți...	131
Vorbiți!	132
Să te bucuri...	133
Discuția cu cugetele...	134
Gândește-te dacă merită...	135
Durerea celuilalt...	136
Război continuu...	137
Ceasul rău...	138
Voiam să spun ceva...	139

Distribuție:

S.C. Egumenița S.R.L.

tel./fax: 0236-326.730

e-mail : editura@egumenita.ro

www.egumenita.ro

În loc de prolog

Înainte să se întunece...

Cât ai încă vreme. Să te grăbești. Să te problematizezi. Să te gândești. Să te cercetezi pe tine.

Înainte să se întunece...

Să cazi, dar să nu renunți. Să te ridici iar în picioare. Să prinzi puțin curaj și să continui, ca să duci la bun sfârșit ziua care a rămas.

Înainte să se întunece...

Să te împaci cu oamenii apropiatai ție. Cu soțul, cu părinții, cu frații, cu copiii tăi. Cu toți cei care te-au rănit și cu toți cei pe care tu i-ai supărat.

Înainte să se întunece...

Să te pocăiești pentru greșelile tale și să-i ierți pe cei ce ți-au greșit.

Înainte să se întunece...

Unul dintre tâlhari a pierit... Nu te lenevi.
Celălalt tâlhar s-a mântuit... Nu deznaďăjdui.

Înainte să se întunece...

Fă-ți semnul crucii și mergi mai departe...

Ca plajele de nisip...

Există oameni, oameni mari și puternici, care stau mândri în viață, ca brazii...

Există oameni, oameni puternici și trufași, care stau ca niște adevărate stânci în fața greutăților...

Există oameni, oameni cu entuziasm, care ard în ei însiși, al căror foc îi luminează pe toți cei din jur...

Există oameni fulminanți, ca niște valuri ce le tărăsc pe toate în trecerea lor, până când își ating scopul...

Există oameni ca munții înalți, vrednici de admiratie, exemple pentru toți...

Există oameni, oameni-peșteri, care ocrotesc atunci când vin greutățile...

Există oameni care știu să te liniștească prin cuvinte, ca soarele ce încălzește inima...

Vine însă o vreme când vântul începe să bată și brazii se rup...

Vine o vreme când stâncile se fărâmițează și devin pietriș...

Vine o vreme când și cel mai puternic foc se stinge și rămâne doar cenușă în urma lui...

Vine o vreme când vârfurile munților par atât de îndepărtate...

Vine o vreme când peștera începe să te înăbușe...
Vine și vremea aceea când se întunecă...

Există însă și acei oameni... Aceia... Care sunt smeriți și vântul nu-i frângе, ci îi mângâie bland...

Respect pentru oameni și cărți

Pe care nimic nu-i fărâmițează, fiindcă nu se împotrivesc în chip egoist... Care păstrează zi și noapte căldura lor... Care sunt mereu liniștiți... Care sunt capabili să înfrunte valurile, oricât de sălbatic ar bate... Care sunt mereu gata să te însوțească... Care nu te înăbușă, ci stau lângă tine discret... Care chiar și în cel mai adânc întuneric continuă să strălucească...

Acei Oameni sunt ca plajele de nisip...

Și ca acei oameni aş vrea să fiu...

Cărbunele...

Imaginează-ți, Omule, o grămadă mare de lemn, hârtii și fân, stropite cu benzină. Imaginează-ți deci că peste această grămadă arunci un băț de chibrit aprins. Toate cele ce vor urma vin de la sine. Se va aprinde un foc mare, nemaivăzut, un foc care va înălța fum, fum dens și negru până la cer, un foc mândru și trufaș, de care nimeni nu se poate aprobia.

Aceasta este dragostea pământească, Omule.

Dragostea care vine pe neașteptate.

Dragostea care le poate părjoli pe toate în treacerea ei.

Dragostea cu intensitatea și patima ei.

Însă vremea va trece. Și focul se va stinge repede. Așa și dragostea pământească...

Fumul nu va mai fi dens. Și din acel foc măreț va rămâne un cărbune gros și roșu care strălucește. Și acest cărbune este cel care te încălzește cu adevărat,

Respect pentru oameni și cărți

și acest cărbune este cel care te va putea hrăni... Și acest cărbune este Iubirea, Omule.

Iubirea care te încâlzește și nu te arde. Este Iubirea care durează...

Și pe acest cărbune trebuie să-l îngrijești, Omule, ca să nu se stingă...

Nu-ți fie teamă, Omule, e ușor ca un lucru să se aprindă... Nu-i nevoie de strădanie. Un băț de chibrit e suficient. Însă fii foarte atent la cărbunele tău, Omule. Are nevoie de grija și atenție pentru a nu se stinge, fiindcă acesta este cel ce are cu adevărat valoare. Fiindcă acesta este Iubirea...

Nu că dragostea pământească ar fi pierit. Ci a devenit de-acum Iubire.

Doar fii cu ochii pe cărbune, Omule, ca nu cumva să se stingă.

Fii cu ochii pe cărbune...

Cele două pietre...

Imaginează-ți două pietre, Omule. Două pietre întâmplătoare, compacte, cu colțuri și proeminențe. Imaginează-ți deci că începem să lovim aceste pietre între ele. Iarăși și iarăși și iarăși.

Așa este și o căsnicie, o relație, o conviețuire, o dinamică între doi oameni. Între doi oameni cu proveniență diferită, cu valori diferite, cu dorințe și convingeri diferite. Între doi oameni care încep să se lovească între ei.

Respect pentru oameni și cărți

Însă pentru că există aceste colțuri și proeminente, ciocnirile la început dor. Si dor mult.

Așa se întâmplă și cu oamenii, cu oamenii diferiți între ei.

Însă de-a lungul timpului, din cauza multelor ciocniri pietrele încep să se tocească... Din ce în ce mai mult... Si încet-încet ciocnirile încetează să mai fie dureroase.

Și timpul trece...

Și vine o vreme, acea vreme când pietrele se armonizează deplin. Si nu mai există motiv de altă ciocnire.

Așa se întâmplă și cu oamenii. Cerințele, pretențiile și egoismul se macină, se fărâmătează în urma acestor ciocniri continue, repetate.

Și oamenii se apropie unul de altul, exact ca pietrele.

Și colțurile și proeminentele nu-i mai împiedică.

Și astfel cei doi oameni se ating, se sprijină unul de altul.

Mergând la moarte...

Te străduiești să faci tot ce-i mai bun și dai tot sinele tău, iar la urmă ești chemat să te aperi în fața unor oameni care, fie din prostie, fie din răutate și egoism, te condamnă...

Și în vreme ce le explici, niciun răspuns nu-i mulțumește, și-ți pun cunună de spini și te batjocoresc și te lovesc.

Respect pentru oameni și cărți

Și te hotărăști să taci, dar asta îi înfurie și mai rău și te învinovățesc pentru multe și te răstignesc ca pe un criminal de rând. Și tu îi ierți de pe cruce, pentru că îi iubești și pentru că nu știu ce fac.

Însă chiar și acest lucru îi deranjează și nu se pot liniști și te împung cu sulița ca să vadă dacă ai murit cu adevărat...

Omule...

Te vor judeca, nu te vor asculta, te vor calomnia, te vor batjocori și te vor răstignii, și tot nu se vor liniști...

Stă în puterea ta, Omule, să hotărăști cât vei rezista... Și da, dacă vei ajunge până la sfârșit este foarte probabilă moartea...

Și înainte să te grăbești a reacționa gândește-te că acei oameni, fariseii, judecătorii, cei ce te-au răstignit, pot fi și oameni apropiati tie, părinții, prietenii, copiii tăi, oamenii care până ieri strigau: „Binecuvântat este cel ce vine”. Înainte să te grăbești a reacționa, gândește-te că și tu, Omule, ai fost sau vei fi judecător și fariseu și răstignitor pentru alții.

Stă în puterea ta să hotărăști...

Dar nu uita următorul lucru, Omule:

Patimile nu se termină în noaptea din Joia Mare.

Patimile se termină duminică dimineață.

Dumnezeu a înviat...

Lucruri permanente...

Multe lucruri în viață le considerăm permanente, Omule.

Relații, oameni, bunuri, situații, care, dintr-un motiv inexplicabil, avem convingerea că atâta vreme cât vom exista noi vor fi și ele acolo.

Nu știu să-ți spun dacă lucrurile ar trebui să fie complet diferite. Și asta pentru că ar fi foarte obosit să trăim mereu cu stresul despărțirii de relații, de oameni, de bunuri și de situații. Un asemenea lucru nu ne-ar face liberi.

Sigur însă există momente când ni se dă prilejul să recunoaștem. Să recunoaștem aceste relații, oameni, bunuri și situații.

Momente când trebuie să cerem iertare și să mulțumim, înainte ca relațiile să se destrame.

Momente când trebuie să le spunem oamenilor că-i iubim, înainte ca aceștia să plece.

Momente când trebuie să apreciem bunurile, înainte ca acestea să se termine.

Momente când trebuie să-I dăm slavă lui Dumnezeu, înainte ca situațiile să se schimbe.

Nimic nu este veșnic, Omule...

Și relațiile se vor destrăma, și oamenii vor pleca, și bunătățile se vor termina, și situațiile se vor schimba.

Un cuvânt de iertare, de mulțumire, de iubire, de apreciere și de slavă dată lui Dumnezeu, Omule...

Acestea sunt cele ce te vor însobi până la sfârșit...

Acestea sunt cele care-ți vor rămâne...

Lupte personale...

Ți-e teamă... Ți-e teamă să faci primul pas.

Te gândești la atât de multe.

La toate greutățile pe care vezi că le ai de întâmpinat.

Din cauză că nu simți siguranță și autoconvinere. Din cauză că ai vrea să fi fost mai bine pregătit înainte de a începe lupta care te așteaptă.

Mintea ți se încurcă, și gândurile tale se fac ghem.

Ți-ai dori să fi avut mai mult timp.

Ți-ai dori să-l fi putut organiza mai bine.

Și lupta aceasta poate lua multe denumiri și forme. Căci fiecare are luptele lui personale.

Amintește-ți însă, Omule. Amintește-ți...

Amintește-ți cum a fost prima oară, primul tău contact cu marea. Trebuie să fi fost încă copil când ai făcut cunoștință cu ea. Și ți-era teamă... Îți era foarte teamă. Din cauză că nu știai să înoți. Din cauză că nu mai făcuseși aşa ceva. Și totuși iată, mulți ani mai târziu te bucuri de mare și aștepți cu nerăbdare să te reîntâlnești cu ea. A trebuit și atunci să faci primul pas. Să atingi pentru prima dată apa.

Și atunci a trebuit să te lupți. Și te-ai cufundat și ai băut din apa ei sărată și dădeai să te afunzi în adânc. Iarăși și iarăși.

Însă acum iată, te bucuri de apele mării.

Așa și în viață, Omule. Vei întâmpina greutăți. Și vei cădea. Și te vei lovi. Însă nu aștepta să te simți

Respect pentru oameni și cărți

pregătit pentru a începe lupta, Omule. Începe, luptă, și asta te va face pregătit.

Amintește-ți de mare... Nimeni nu s-a născut cunoscând cum să înoate. Și nimeni n-a învățat să înoate pe uscat.

Afundându-te în ea, Omule, ai învățat să înoți.

Era odată un ulcior...

Nu ai timp...

Nu știi când a fost ultima oară când ai reușit să te relaxezi. Nu știi când a fost prima oară când ai avut timp pentru tine.

Muncă, plata facturilor, casă, familie, copii, bucătărie și curătenie, boli, școală, doctori... Sunt doar foarte puține dintre cele pe care trebuie să le împlinești în fiecare zi...

Și aceste urgențe... Ah, aceste urgențe... Te întorc pe dos de la o clipă la alta...

Însă nu poți face altfel. Ce să lași pe dinafără?

Munca? Și cine să muncească?

Plățile facturilor? Și cine le va plăti?

Casa? Și cine o va aranja?

Copiii? Și cine le va purta de grijă?

Ai perfectă dreptate...

Îți voi spune însă o povestioară, Omule...

Era odată un ulcior care își iubea foarte mult paharele... Și se îngrijea mereu să le aibă pline cu apă... Nu vedea vreun pahar gol lângă el. Și acest

Respect pentru oameni și cărți

ulcior, mișcat doar de iubire, dăruia din belșug... Nu cerea nimic în loc. Bucuria lui era numai să ofere... Și acesta nu era un lucru rău. Nu voia să vadă lângă el vreun pahar gol, însă...

Ulciorul a făcut însă o greșeală. La un moment dat a uitat să meargă el însuși să se umple cu apă. Nu suportă ideea ca paharele lui să rămână fie și pentru puțin fără apă. Nu voia să le lase așa...

Și ulciorul s-a golit. S-a golit străduindu-se să scurgă și ultima picătură în paharele lui...

Și n-a trecut mult timp... Și paharele s-au golit și ele... Și când s-au întors spre ulcior, acela nu mai avea nimic să le dea.

Dacă nu ai timp, Omule, fă-ți timp... Și mai lasă unele lucruri să întârzie... Nu te simți vinovat pentru asta, Omule. Ai nevoie de asta pentru a continua să oferi.

De altfel va veni clipa, acea clipă, Omule...

Când nicio treabă nu va mai fi terminată, nicio plată nu va mai fi făcută, nicio casă nu va mai fi aranjată...

Va veni clipa când nimeni nu va fi acolo ca să aibă grija de copiii tăi...

Pretextul neputinței...

Trăim vremuri grele. Ne trezim fără să știm ce ne va aduce ceasul următor și ne culcăm fără să știm ce ne vor aduce zorile.